

1 PETRUS

2:11-23

Als vreemdelingen leven en de grenzen van overheidsgezag erkennen.

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/1-petrus/2-11-23

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Vreemdelingen op weg naar een hemels vaderland	5 min	4
2	Leven volgens de normen van een andere Koning	3 min	6
3	Goede werken als getuigenis voor de wereld	2 min	8
4	De strijd tussen het vlees en de ziel	6 min	9
5	Aanpassen aan menselijke instellingen	3 min	11
6	Onderwerping aan de overheid	4 min	13
7	Gods gezag en tirannen als Nero en Hitler	3 min	16
8	De opdracht van de overheid: recht doen	3 min	17
9	Pilatus en het misbruik van verleend gezag	3 min	19
10	God gehoorzamen boven de overheid	2 min	20
11	De grenzen van gezag in het gezin	3 min	22
12	Beperkt gezag in leger, kerk en overheid	3 min	23
13	De grondwet begrenst overheidsmacht	2 min	25
14	Verzet tegen onrechtmatig gezag	2 min	26

15	Verkeersregels en onrechtvaardige bevelen	2 min	27
16	Beschuldigingen tegen christenen weerleggen	7 min	29
17	Vrijheid gebruiken om God te dienen	2 min	32
18	Iedereen eren en rechtmatig gezag erkennen	3 min	33
19	Slavernij in de Bijbel en de Romeinse wereld	4 min	34
20	Vrijlating en vrijwillige slavernij	2 min	36
21	Slaven in de eerste christelijke gemeenten	2 min	37
22	Onderdanig zijn aan onrechtvaardige meesters	3 min	39
23	Genade om onrecht geduldig te verdragen	2 min	40
24	Christus volgen en het oordeel aan God laten	4 min	41
	Om verder te lezen		43

1

Vreemdelingen op weg naar een hemels vaderland

Laten we 1 Petrus hoofdstuk 2 opslaan en verdergaan bij vers 11.

Geliefden, ik roep u op als bijwoners en vreemdelingen u te onthouden van de vleselijke begeerten, die strijd voeren tegen de ziel.

1 PETRUS 2:11

Hij doet zijn beroep op ons op grond van het feit dat wij vreemdelingen en pelgrims zijn, of zoals hij het in deze vertaling verwoordt, “sojourners and pilgrims”. Dit idee dat we vreemdelingen in de wereld zijn, is al eerder aan de orde gekomen. Volgens mij ligt het zelfs al besloten in het openingsvers van de brief, in 1 Petrus 1:1, waar hij zegt dat hij de brief richt aan de pelgrims van de diaspora. Pelgrims zijn mensen die niet thuis zijn. Ze maken een reis. Ze zijn onderweg naar een bepaalde bestemming. Het boek De Christenreis gaat over de reis die een pelgrim, een christen, maakt vanaf zijn bekering totdat hij naar de hemel gaat. Een pelgrimstocht betekent voor een Jood in de tijd van het Oude Testament, of trouwens voor een moslim in onze tijd, dat je een reis maakt van de plaats waar je woont naar de heilige stad. De Jood maakte drie keer per jaar een pelgrimstocht naar Jeruzalem. De moslim wordt geacht minstens één keer in zijn leven een pelgrimstocht naar Mekka te maken. Christenen zijn pelgrims, en wij maken een pelgrimstocht naar God, om voor altijd bij God te wonen en in Zijn

stad te zijn, het nieuwe Jeruzalem. Deze wereld is niet onze blijvende verblijfplaats, maar de route waarlangs we reizen om daar te komen. Hij heeft ook aan het einde van vers 17 van hoofdstuk 1 naar ons vreemdelingschap verwezen, waar hij zei:

En als u Hem als Vader aanroept Die zonder aanzien des
persoons naar ieders werk oordeelt, wandel dan in de vreze des
Heeren, gedurende de tijd van uw vreemdelingschap,

1 PETRUS 1:17

Petrus heeft hiervoor al een paar keer het idee naar voren gebracht dat deze wereld niet ons thuis is. We zijn hier vreemdelingen. Als je naar Hebreeën hoofdstuk 11 kijkt, waar Abraham en Izak en Jakob besproken worden, staat er in vers 13, Hebreeën 11:13:

Deze allen zijn in het geloof gestorven. Zij hebben de vervulling van de beloften niet verkregen, maar hebben die vanuit de verte gezien en geloofd en begroet, en zij hebben beleden dat zij vreemdelingen en bijwoners op de aarde waren. Want wie zulke dingen zeggen, laten duidelijk blijken dat zij een vaderland zoeken. En als zij aan het vaderland gedacht hadden vanwaaruit zij weggegaan waren, zouden zij gelegenheid gehad hebben om terug te keren. Maar nu verlangen zij naar een beter, dat is naar een hemels vaderland. Daarom schaamt God Zich niet voor hen om hun God genoemd te worden. Want Hij had voor hen een stad gereedgemaakt.

HEBREEËN 11:13-16

Die stad is het nieuwe Jeruzalem, dat je in Openbaring 21 uit de hemel ziet komen en ziet neerdalen naar de nieuwe aarde, waar wij van plan zijn te wonen. Tot die tijd zijn we onderweg. Omdat we vreemdelingen en pelgrims zijn, hebben we een andere verhouding tot onze omgeving dan de mensen die nergens naartoe gaan. Die wonen hier gewoon. Mensen die geen christen zijn, wonen hier gewoon in de wereld. Het is hun thuis. Het is het enige thuis dat ze kennen. Maar wij trekken erdoorheen. Omdat

we erdoorheen trekken, hebben we andere loyaliteiten, andere waarden, zelfs een andere cultuur. In onze vorige lezing zei ik dat het enigszins op zigeuners leek. Zigeuners zijn over het algemeen natuurlijk geen goede mensen. De meeste zigeuners zijn oneerlijk, en ze staan bekend om het occulte en om onzedelijkheid en diefstal enzovoort. Maar als je het karakter van de zigeuners buiten beschouwing laat, lijkt het leven van de zigeuners enigszins op dat van de christen in de wereld. Ze wonen in het land van iemand anders. De zigeuners zijn echte volken. Ze vormen echte nationaliteiten. Maar ze hebben geen eigen thuisland, en daarom wonen ze in de thuislanden van anderen. Meestal gedragen ze zich niet op een manier waardoor ze daar welkom zijn. Toch hebben ze hun eigen cultuur. Ze hebben hun eigen talen. Ze hebben hun eigen gewoonten. De mensen om hen heen voelen zich aan andere dingen gebonden en hebben andere levenswijzen. Zij trekken bijvoorbeeld niet rond. Dat wil zeggen, ze leven niet zoals bedoeïenen. Wij lijken daar enigszins op. We bevinden ons in het land van iemand anders. De wereld is eigenlijk Gods land, maar staat tijdelijk onder de heerschappij van satan, en de meeste mensen staan onder satans heerschappij. Dus wij zijn als pelgrims in een vijandig land. We trekken erdoorheen. Daarom zegt Petrus:

2

Leven volgens de normen van een andere Koning

Ik doe een beroep op jullie als mensen met die rol om niet toe te geven aan lichamelijke verlangens die je ziel bestrijden.

Je leeft niet zoals de rest van de wereld leeft, omdat je niet bij de wereld hoort. Je hebt een andere cultuur. Je hebt een andere Koning. Je hebt andere normen. Daarom geef je je niet zomaar over aan de dingen waaraan de rest van de wereld zich overgeeft. Je hoeft je wat je cultuur betreft niet te laten leiden door de wereld om je heen. Je onthoudt je van bepaalde dingen waarvan zij geen enkele reden zouden hebben om zich te onthouden, omdat wij een ander gezag volgen, een andere Koning. Petrus herinnert hen eraan dat ze vreemdelingen zijn, en misschien voelden ze dat ook zo. In tijden waarin christenen door de mensen om hen heen worden vervolgd, zoals

waarschijnlijk met de lezers van Petrus gebeurde, voelen ze zich een eindje van huis. Maar er zijn ook tijden waarin christenen zich prettig voelen in de wereld, en ze niet het gevoel hebben dat ze hier niet thuishoren. Ze hebben het gevoel dat ze hier wel thuishoren, en ze proberen zich hier te vestigen. Ze proberen een levenswijze aan te nemen die aanvaardbaar is voor de wereld om hen heen, die niet te veel weerstand oproept, niet te veel afwijkt. En dat leidt vaak tot compromissen, omdat we ons gaan nestelen in de wereld en haar gewoonten. Maar Petrus wil dat we onthouden dat we hier alleen doorheen reizen en dat onze loyaliteit ergens anders ligt. In Israël, in de dagen van Jeremia, was er een familie of een stam die de Rechabieten werd genoemd. Ze waren Joods, maar ze woonden niet in steden. Ze woonden niet in Jeruzalem, omdat hun voorvader hun had geleerd zich niet ergens te vestigen, niet in steden te wonen en geen landbouw te bedrijven, maar alleen rond te trekken. Of dat goed of slecht is, is hier niet echt aan de orde. Het interessante is dat ze Joodse mensen waren, maar niet helemaal in de rest van de Joodse samenleving opgingen zoals alle anderen. Ze zagen zichzelf als mensen die enigszins afstand hielden van de verdorvenheid van het stadsleven. Zo zijn christenen in zekere zin ook in deze wereld, een beetje zoals de Rechabieten. We willen geen afstand houden in de zin dat we uit de hoogte doen. We willen niet zelfgenoegzaam, superieur of eigengerechtig overkomen. Maar we moeten wel onthouden dat we aan Iemand anders toebehoren en dat we bij een ander land horen. Daarom hoeven we ons niet aan te passen aan de cultuur om ons heen. Wanneer christenen dit feit werkelijk serieus nemen en als christelijke gemeenschap naar de maatstaven van Christus gaan leven, vormen ze op veel punten werkelijk een scherp contrast met de wereld om hen heen. Dan worden ze een stad op een berg die getuigt van een andere weg. Wanneer christenen werkelijk opgaan in de wereld en in vrijwel ieder opzicht de gewoonten van de wereld overnemen, behalve misschien de meest onzedelijke gewoonten die je je kunt voorstellen, bieden christenen de wereld vaak geen alternatief voor haar eigen manier van leven. Dan is er dus geen reden waarom mensen het christendom serieus zouden nemen, tenzij ze alleen maar aan de hel proberen te ontkomen. Maar de christelijke gemeenschap hoort de wereld juist een betere manier te laten zien om in dit leven te leven. Daarom zei Jezus tegen de discipelen:

3

Goede werken als getuigenis voor de wereld

U bent het licht van de wereld. Een stad die boven op een berg ligt, kan niet verborgen zijn.

MATTHEÛS 5:14

Hij zei op diezelfde plaats:

Laat uw licht zo schijnen voor de mensen, dat zij uw goede werken zien en uw Vader, Die in de hemelen is, verheerlijken.

MATTHEÛS 5:16

Petrus heeft die passage hier kennelijk voor ogen, want hij zegt in vers 12:

Houd uw levenswandel onder de heidenen goed; opdat zij die nu van u kwaadspreken als van kwaaddoeners, door de goede werken die zij in u waarnemen, God verheerlijken mogen op de dag dat er naar hen omgezien wordt.

1 PETRUS 2:12

De dag van de bezoeking kan een verwijzing zijn naar de wederkomst van Christus of de oordeelsdag. Op de oordeelsdag zullen ze moeten erkennen dat ze tijdens hun leven wel kwaad over je hebben gesproken, maar dat ze moeten toegeven dat jullie eigenlijk heel goede mensen waren. Jullie waren werkelijk wat jullie beweerden te zijn. Tijdens hun leven stond hun dat misschien niet aan, maar wanneer alles voorbij is en ze voor de rechterstoel van God staan, zullen ze moeten toegeven: 'Ja, God, Uw weg was juist, en de mensen die ik kende die die weg volgden, waren wijzer dan ik.' En ze zullen God verheerlijken. Of het kan zelfs betekenen dat ze God zullen verheerlijken doordat ze tot bekering komen. Dit hoeft niet eens een verwijzing naar de oordeelsdag te zijn. Het kan een verwijzing zijn naar een dag van bezoeking, dat wil zeggen, wanneer God hen met rampspoed bezoekt. De term 'bezoeking' verwijst in het Oude Testament vaak

naar een dag van een of ander oordeel. Niet de laatste oordeelsdag, maar God Die een bepaalde samenleving of iets dergelijks met toorn bezoekt, God Die met straf bezoekt. Misschien zegt Petrus eenvoudigweg dat wanneer het hun slecht vergaat, wanneer God een of andere ramp in hun leven brengt en ze gevoeliger worden voor de dingen van God, ze zullen moeten toegeven dat de christenen die ze kenden de juiste weg gingen. 'We hebben misschien kwaad over hen gesproken. We hebben die christenen misschien belasterd, maar het waren werkelijk goede mensen.' Dat wil Petrus dat we doen: zo leven dat we God verheerlijken. Misschien wordt God zelfs ooit verheerlijkt door mensen die vervolgers zijn, die kwaad over ons spreken. Daarvoor zullen we onder meer een geestelijke oorlog moeten voeren. Hij zegt:

4

De strijd tussen het vlees en de ziel

Geliefden, ik roep u op als bijwoners en vreemdelingen u te onthouden van de vleselijke begeerten, die strijd voeren tegen de ziel. Houd uw levenswandel onder de heidenen goed; opdat zij die nu van u kwaadspreken als van kwaaddoeners, door de goede werken die zij in u waarnemen, God verheerlijken mogen op de dag dat er naar hen omgezien wordt.

1 PETRUS 2:11-12

Over deze oorlog tussen het vlees en de ziel spreekt Paulus ook, al gebruikte hij het woord 'geest' in plaats van 'ziel'. In Galaten 5:17 zei hij:

Want het vlees begeert tegen de Geest in, en de Geest tegen het vlees in; en die staan tegenover elkaar, zodat u niet doet wat u zou willen.

GALATEN 5:17

Of, zoals sommige vertalingen zeggen:

‘Zodat jullie niet doen wat jullie willen.’

Het punt hier is dat er een strijd gaande is tussen een deel van je en een ander deel van je. Je ziel is aan God toegewijd. Je vlees eigenlijk niet. Je vlees is alleen maar toegewijd aan zijn eigen begeerten, zijn vleselijke begeerten. Deze begeerten voeren oorlog tegen de verplichtingen die je geestelijk op je neemt. Niet omdat het vlees altijd slechte dingen wil. Het is alleen zo dat het vlees zelf geen onderscheid maakt tussen wat goed en verkeerd is. We denken bij de strijd met het vlees bijvoorbeeld allemaal aan seksuele verleiding. Maar dat het vlees naar seks verlangt, is op zichzelf geen slechte zaak. God is Degene Die die hormonen en die verlangens in het lichaam heeft gelegd, maar het is alleen bedoeld voor een bepaald, beperkt gebied waarbinnen het gebruik geoorloofd is. Buiten dat gebied is het verkeerd. Het is niet verkeerd dat het vlees naar seks verlangt, maar het maakt geen onderscheid tussen seks die goed is en seks die verkeerd is. Het verlangt gewoon naar seks. Hetzelfde geldt voor voedsel. Het vlees maakt geen onderscheid tussen voedsel waarop je recht hebt en voedsel waarop je geen recht hebt. Die beslissing moet je zelf nemen. Je vlees wil gewoon eten. Je vlees wil gewoon slapen. Je vlees wil gewoon drinken. Je vlees wil gewoon seks. Je vlees wil die dingen. Al die dingen hebben een geoorloofd gebruik, maar ook een ongeoorloofd gebruik. Daarom zijn deze verlangens van het vlees op zichzelf geen slechte dingen. Maar wanneer je verlangt naar iets wat je niet mag hebben, kent het vlees het verschil niet. Het wil alleen maar. Het hunkert gewoon naar waar het naar hunkert. Dus je ziel, je verstand, je geest moet het toegeven aan het vlees begrenzen. Die moet nee zeggen tegen veel van de verlangens van het vlees. Het vlees heeft een sterke begeerte. Je moet een sterke begeerte hebben om te doen wat juist is, om daar weerstand aan te kunnen bieden. De begeerten van het vlees voeren oorlog tegen datgene waaraan je je hebt toegewijd, je geestelijke toewijding. Dus in zekere zin ben je een pelgrim en een vreemdeling, maar in een andere zin ben je in oorlog. Je bent een soldaat die wereldse en vleselijke neigingen en verleidingen afweert. Maar dit zal iets opleveren als ons gedrag onder de heidenen goed is, hoewel zij het verschil niet waarderen. Sterker nog, als je te midden van mensen die heidenen zijn een goed leven leidt, zullen ze je dat soms kwalijk nemen, omdat jouw goedheid door het contrast hun slechtheid aan het licht brengt. Vaak vervolgen ze mensen die goed zijn, niet vanwege slechte dingen die die goede mensen doen, maar vanwege de goede dingen die ze doen. Hij spreekt dus over op die manier onder de heidenen leven. En bedenk dat de heidenen in die tijd

afgodendienaars waren. Wij zijn allemaal niet-Joden, en de meeste van onze burens zijn ook niet-Joden. Het zijn niet per se slechte mensen. Maar heidenen in die tijd, mensen die niet Joods en niet christelijk waren, waren afgodendienaars. Ontucht was voor hen zelfs iets waardevols. Ze bedreven daadwerkelijk ontucht in hun tempels. Ze hadden tempelprostituees die een functie vervulden in hun aanbidding. De heidense wereld was veel verdorvenere dan ons land tot nu toe ooit is geworden. Hoewel we heel ver van onze christelijke wortels afdwalen, zijn we nog niet op het punt gekomen dat we naar een plaats van aanbidding gaan en met prostituees slapen. Zelfs niet-christenen doen dat op dit moment niet. Het zou zover kunnen komen, maar niemand offert zijn baby's aan beelden en dergelijke, zoals ze toen gewoonlijk deden. Ik weet dat er parallellen zijn. Mensen willen het erover hebben dat abortus een soort offeren van onze baby's aan de duivel is, of zoiets, en in zekere zin kun je dat verband leggen. Maar geen christen en geen Jood zijn, dat wil zeggen, in die tijd een heiden zijn, betekende dat je je toegaf op kwade dingen. Dingen die christenen tenminste kwaad noemen. Daarom moet je, terwijl je onder de heidenen bent, bedenken dat je niet bij hun wereld hoort. Je hoort niet bij hun samenleving. Je trekt erdoorheen zoals Christen in De Christenreis door de IJdelheidskermis trok. Zo is deze wereld voor de christen. Maar als we standvastig blijven in ons voornemen en trouw blijven aan onze toewijding, als we op een eerbare manier een godvruchtig leven leiden onder de heidenen, zullen ze uiteindelijk tot inkeer komen, ook al spreken ze er aanvankelijk kwaad van. Misschien doen ze dat pas wanneer ze voor God staan, maar uiteindelijk zullen ze moeten zeggen: 'Jullie hadden gelijk; wij hadden ongelijk. Jullie God had gelijk en onze weg was verkeerd.' Dat is wat Petrus zegt. Je wordt misschien voorlopig vervolgd, maar als je aan je rechtschapenheid vasthoudt en eerbaar leeft, zullen er mensen zijn die tot inkeer komen en God verheerlijken, terwijl ze ooit je vervolgers waren. Vers 13:

5

Aanpassen aan menselijke instellingen

Onderwerp u dan omwille van de Heere aan alle menselijke orde, hetzij aan de koning, als hoogste machthebber,

1 PETRUS 2:13

In vers 11 en 12 zagen we dat we eerbaar onder de heidenen behoren te leven. Hoewel we niet bij hun cultuur horen, willen we geen dingen doen die zij als misdadig opvatten. Er zijn manieren waarop we ons kunnen en waarschijnlijk ook moeten aanpassen aan bepaalde culturele normen die niet slecht zijn, om mensen niet zomaar aanstoot te geven. Toen Paulus de Korintheïers in 1 Korinthe 11 vertelde dat de vrouwen hun hoofd moesten bedekken en de mannen hun hoofd niet moesten bedekken, sloot hij die bespreking in vers 16 af met de woorden:

Maar als iemand op twist uit lijkt te zijn, wij hebben een dergelijke gewoonte niet, en de gemeenten van God evenmin.

1 KORINTHE 11:16

Hij zei:

Als iemand er ruzie over wil maken: wij hebben die gewoonte niet, en de gemeenten van God ook niet.

Maar jullie, jullie cultuur heeft die gewoonten wel. Het heeft geen zin je cultuur onnodig aanstoot te geven door die gewoonten te negeren. Er zijn in elke samenleving bepaalde instellingen waarbij we, hoewel we bij een andere samenleving horen, mensen niet per se onnodig aanstoot moeten geven. Daarom moeten we ons, zegt hij in vers 13, onderwerpen aan elke menselijke instelling. En ‘elke menselijke instelling’, die uitdrukking is op verschillende manieren vertaald. Het is moeilijk te vertalen, omdat het Griekse woord dat hier in het Engels met ‘ordinance’ is vertaald, in het klassieke Grieks, voordat het Grieks van het Nieuwe Testament er was, een menselijke instelling betekende. Maar in het Bijbelse Grieks wordt dit woord alleen gebruikt voor dingen die God schept. En dus is het niet duidelijk of het vertaald moet worden als een menselijke instelling of een goddelijke instelling. En misschien zou de beste vertaling van ‘ordinance of man’ zijn: elke goddelijke instelling onder de mensen. Zo zou het volgens sommige vertalers en commentatoren moeten luiden. Elke goddelijke instelling onder de mensen. Niet noodzakelijkerwijs iets wat de mens heeft geschapen, maar wat God onder de mensen heeft geschapen. Nu verwijst hij hier, natuurlijk in de eerste plaats naar het overheidsgezag. Hij gaat ook spreken over slavernij als instelling. Hij gaat ook spreken over het huwelijk. Nu zijn sommige daarvan duidelijk

menselijke instellingen en andere goddelijke instellingen. God heeft de slavernij niet ingesteld, maar Hij heeft het huwelijk wel ingesteld. Hoe zit het met de overheid? Dat is de eerste instelling die we tegenkomen. De overheid. Hij zegt dat we ons moeten onderwerpen:

6

Onderwerping aan de overheid

Onderwerp u dan omwille van de Heere aan alle menselijke orde, hetzij aan de koning, als hoogste machthebber, hetzij aan de stadhouders, als mensen die door hem gezonden worden tot straf van de kwaaddoeners, maar tot lof van hen die goeddoen.

1 PETRUS 2:13-14

Dit is blijkbaar een echo van Romeinen hoofdstuk 13. En Romeinen 13 en deze passage hebben bij mensen veel vragen opgeroepen over kerk en staat. En vooral over hoe we menselijke overheden moeten zien, met name tirannieke overheden. En meestal is in onze tijd het voorbeeld dat ze altijd aanhalen natuurlijk wie? Hitler, uiteraard. Iedereen wil Hitler erbij halen. Was Hitler door God aangesteld? En als je naar

Romeinen 13 kijkt, dan is dit wat Paulus zegt. Petrus zegt het eenvoudigweg met minder woorden. Paulus werkt deze gedachte verder uit, en ik geloof dat Petrus dit gedeelte van Paulus in Romeinen 13:1 tot en met 7 bewust samenvat. Paulus zei:

Ieder mens moet zich onderwerpen aan de gezagsdragers die over hem gesteld zijn, want er is geen gezag dan van God, en de gezagsdragers die er zijn, zijn door God ingesteld, zodat hij die zich verzet tegen het gezag, tegen de instelling van God ingaat, en wie daartegen ingaan, zullen over zichzelf een oordeel halen. Want voor de overheid hoeft men niet te vrezen, wanneer men goede werken doet, maar wel als men kwade werken doet. Wilt u nu van het gezag niets te vrezen hebben, doe het goede en u zult er lof van ontvangen. Zij is immers Gods dienaress, u ten goede. Als u echter kwaad doet, vrees dan, want zij draagt het zwaard niet zonder reden. Zij is namelijk Gods dienaress, een wreekster tot straf voor hem die het kwade doet. Daarom is het nodig onderworpen te zijn, niet alleen omwille van de straf, maar ook omwille van het geweten. Om die reden immers betaalt u ook belastingen. Het zijn namelijk dienaars van God, die juist daarmee voortdurend bezig zijn. Geef dus aan allen wat u verschuldigd bent: belasting aan wie belasting, tol aan wie tol, ontzag aan wie ontzag, eer aan wie eer toekomt.

ROMEINEN 13:1-7

Dat zijn dus de overheidsdienaren.

Je ziet hier veel overeenkomsten. Petrus zegt:

Onderwerp u dan omwille van de Heere aan alle menselijke orde, hetzij aan de koning, als hoogste machthebber, hetzij aan de stadhouders, als mensen die door hem gezonden worden tot straf van de kwaaddoeners, maar tot lof van hen die goeddoen. Want zo is het de wil van God, dat u door goed te doen het onverstand van de dwaze mensen de mond snoert; als vrije mensen, maar niet alsof u de vrijheid hebt als een dekmantel voor slechtheid, maar als dienstknechten van God. Houd iedereen in ere; heb al uw broeders lief; vrees God; eer de koning.

1 PETRUS 2:13-17

Paulus zegt:

je geeft eer aan wie eer toekomt.

Nu is de uitspraak van Paulus in vers 7:

geef dus iedereen waar die recht op heeft, ontleend aan de uitspraak van Jezus:

Zij zeiden tegen Hem: Van de keizer. Toen zei Hij tegen hen: Geef dan aan de keizer wat van de keizer is, en aan God wat van God is.

MATTHEÛS 22:21

Het Engelse woord 'render' betekent niet geven. Het betekent teruggeven. Toen Jezus de munt met het gezicht van de keizer erop te zien kreeg, zei Hij:

Geef het terug. Het gezicht van de keizer staat erop. Geef de keizer terug wat van hem is.

7

Gods gezag en tirannen als Nero en Hitler

En Paulus gebruikt hier hetzelfde werkwoord, ‘render’. Geef terug aan de keizer. Geef terug aan iedereen die recht heeft op iets wat hem teruggegeven moet worden. Maar wat leert Paulus hier nu eigenlijk over de overheid? Zou Paulus dezelfde dingen hebben gezegd als hij later in nazi-Duitsland had geleefd? Zou hij dan hebben gezegd:

Ieder mens moet zich onderwerpen aan de gezagsdragers die over hem gesteld zijn, want er is geen gezag dan van God, en de gezagsdragers die er zijn, zijn door God ingesteld,

ROMEINEN 13:1

Nou, ik heb reden om te geloven dat hij hetzelfde zou zeggen als hij in nazi-Duitsland had geleefd, want hij leefde in het Romeinse Rijk onder Nero. En Nero was niet echt een beter mens dan Hitler. Hij was ook een tiran. Hij slachtte duizenden onschuldige mensen af, misschien wel miljoenen. Hij is de eerste keizer die de christenen vervolgde zonder goede reden, behalve dat hij de aandacht van zichzelf wilde afleiden als degene die Rome in brand had gestoken. Nero was een even goddeloos en onrechtvaardig mens als Hitler. En toch schreef Paulus dit terwijl Nero aan de macht was. Dus wat zei hij? Zegt hij dat God Nero heeft aangesteld om te regeren en die dingen te doen, of dat God Hitler heeft aangesteld om te doen wat hij deed? Of dat God Obama heeft aangesteld om te doen wat hij doet? Ik bedoel, heeft God iedereen aangesteld tegen wie wij bezwaren zouden hebben? Heeft Hij hen aangesteld als heersers? Paulus lijkt ja te zeggen. Hij zegt:

Er is geen gezag dat niet van God komt, en de gezagsdragers die er zijn, zijn door God aangesteld.

Nu hebben mensen hier moeite mee, omdat het klinkt alsof God wilde dat Hitler zes miljoen Joden zou doden. Dat staat er niet. Er staat:

Ieder mens moet zich onderwerpen aan de gezagsdragers die over hem gesteld zijn, want er is geen gezag dan van God, en de gezagsdragers die er zijn, zijn door God ingesteld, zodat hij die zich verzet tegen het gezag, tegen de instelling van God ingaat, en wie daartegen ingaan, zullen over zichzelf een oordeel halen. Want voor de overheid hoeft men niet te vrezen, wanneer men goede werken doet, maar wel als men kwade werken doet. Wilt u nu van het gezag niets te vrezen hebben, doe het goede en u zult er lof van ontvangen. Zij is immers Gods dienaress, u ten goede. Als u echter kwaad doet, vrees dan, want zij draagt het zwaard niet zonder reden. Zij is namelijk Gods dienaress, een wreekster tot straf voor hem die het kwade doet. Daarom is het nodig onderworpen te zijn, niet alleen omwille van de straf, maar ook omwille van het geweten. Om die reden immers betaalt u ook belastingen. Het zijn namelijk dienaars van God, die juist daarmee voortdurend bezig zijn. Geef dus aan allen wat u verschuldigd bent: belasting aan wie belasting, tol aan wie tol, ontzag aan wie ontzag, eer aan wie eer toekomt.

ROMEINEN 13:1-7

8

De opdracht van de overheid: recht doen

Met welk doel? Nou, Paulus zegt in vers 4 dat de heerser Gods dienaar is, jou ten goede. Maar als je kwaad doet, moet je vrezen. En er staat in vers 4, daar in het midden:

Hij draagt dat zwaard niet voor niets, want hij dient God en voert namens Hem de straf uit op wie kwaad doet.

Dus God heeft de heersers eigenlijk aangesteld om misdadigers te straffen. Om Gods toorn te voltrekken aan degenen die kwaad doen. Dat zegt Petrus ook in zijn passage in 1 Petrus 2. Hij zegt:

hetzij aan de stadhouders, als mensen die door hem gezonden worden tot straf van de kwaaddoeners, maar tot lof van hen die goeddoen.

1 PETRUS 2:14

Dit is vers 14. 1 Petrus 2:14.

Zowel Paulus als Petrus, die allebei schreven in de tijd dat Nero keizer was, een goddeloze keizer, zeggen dat de gouverneurs en de koningen voor dit doel zijn aangesteld. Paulus zegt uitdrukkelijk dat God hen voor dit doel heeft aangesteld: om misdadigers te straffen, om degenen die kwaad doen te straffen, om goed gedrag aan te moedigen, om degenen die goed doen te prijzen. Dit staat in beide passages. Wat we kunnen concluderen over wat Paulus en Petrus geloofden, is dit: God heeft leiders op hun plaats gezet met een opdracht. Hun opdracht is om misdadigers te straffen, slechte mensen te straffen, goede mensen te prijzen, onschuldige mensen te beschermen, goed gedrag aan te moedigen door hun beleid, en Gods toorn te voltrekken aan degenen die kwaad doen. Een man die met die opdracht in een positie wordt aangesteld, voert die opdracht niet altijd uit. Veel mannen zijn door God aangesteld om het Evangelie te prediken. Maar zodra ze eenmaal een gemeente hebben, prediken ze iets anders dan het Evangelie. Het feit dat een man door God is aangesteld om iets te doen, of door God is benoemd om iets te doen, betekent niet dat hij ook gaat doen waarvoor hij is aangesteld. Hij kan verwaarlozen wat hij moet doen, of het verdraaien. Zo wordt ons ook verteld dat wanneer God een man aan de macht brengt, God hem daar heeft geplaatst om goed te doen voor de burgers. Hij zou misdadigers straffen. Maar veel machthebbers doen dat niet. Veel machthebbers erkennen niet dat ze onder Gods gezag staan. Sommige mensen struikelen over de uitspraak dat God de machthebbers heeft aangesteld. Voor hen klinkt het alsof de machthebbers daarmee van God een vrijbrief krijgen om te doen wat ze maar willen. Wij moeten het dan maar verdragen. Nee, zeggen dat ze door God zijn aangesteld, betekent dat ze aan God onderworpen zijn. Het zijn geen machthebbers die zichzelf

hebben aangesteld. God heeft hen in hun positie geplaatst, en omdat Hij hen daar heeft geplaatst, heeft Hij hun een opdracht gegeven. Daarom zijn ze aan God onderworpen. Ze zijn God verantwoording schuldig over de vraag of ze hun opdracht trouw uitvoeren of niet. Wanneer we zeggen dat God hen heeft aangesteld, ligt de nadruk er niet op dat Hij hun een vrijbrief heeft gegeven om met Zijn goedkeuring te doen wat ze maar willen. Het gaat erom dat ze, als ze door God zijn aangesteld, verantwoording verschuldigd zijn aan God, Degene Die hen heeft aangesteld. Ze zijn benoemd door Iemand Die boven hen staat. God staat boven hen. Daarom zei Pilatus tegen Jezus:

9

Pilatus en het misbruik van verleend gezag

Pilatus dan zei tegen Hem: Spreekt U niet tot mij? Weet U niet dat ik macht heb U te kruisigen, en macht heb U los te laten?

JOHANNES 19:10

En Jezus zei:

Jezus antwoordde: U zou geen enkele macht tegen Mij hebben, als het u niet van boven gegeven was; daarom heeft hij die Mij aan u overgeleverd heeft, een grotere zonde dan u.

JOHANNES 19:11

Je zou helemaal geen macht hebben als God je niet had toegestaan deze positie te bekleden. Pilatus deed het niet erg goed in die positie. Tijdens het proces tegen Jezus probeerde hij eigenlijk de helft van de tijd het juiste te doen, maar hij liet zich intimideren en deed het verkeerde. Hij was door God aangesteld om het juiste te doen, maar hij deed het juiste niet. Machthebbers worden door God aangesteld voor de veiligheid van de samenleving. Maar dat betekent niet dat ze zich bij hun optreden en handelen ook inzetten voor de veiligheid van de samenleving. Wat is onze verplichting tegenover hen wanneer ze hun opdracht niet vervullen? Let erop dat Petrus en Paulus

ons allebei zeggen dat we ons aan hen moeten onderwerpen of aan hen onderworpen moeten zijn. Maar hij beschrijft ook een situatie waarin ze misdadigers straffen en goed gedrag prijzen. Paulus zegt uitdrukkelijk:

Ieder mens moet zich onderwerpen aan de gezagsdragers die over hem gesteld zijn, want er is geen gezag dan van God, en de gezagsdragers die er zijn, zijn door God ingesteld, zodat hij die zich verzet tegen het gezag, tegen de instelling van God ingaat, en wie daartegen ingaan, zullen over zichzelf een oordeel halen. Want voor de overheid hoeft men niet te vrezen, wanneer men goede werken doet, maar wel als men kwade werken doet. Wilt u nu van het gezag niets te vrezen hebben, doe het goede en u zult er lof van ontvangen. Zij is immers Gods dienaress, u ten goede. Als u echter kwaad doet, vrees dan, want zij draagt het zwaard niet zonder reden. Zij is namelijk Gods dienaress, een wreekster tot straf voor hem die het kwade doet. Daarom is het nodig onderworpen te zijn, niet alleen omwille van de straf, maar ook omwille van het geweten. Om die reden immers betaalt u ook belastingen. Het zijn namelijk dienaars van God, die juist daarmee voortdurend bezig zijn. Geef dus aan allen wat u verschuldigd bent: belasting aan wie belasting, tol aan wie tol, ontzag aan wie ontzag, eer aan wie eer toekomt.

ROMEINEN 13:1-7

10

God gehoorzamen boven de overheid

Paulus zegt in wezen dat wanneer een bestuurder doet waarvoor hij is aangesteld, je erkent dat hij namens God optreedt en je je aan hem onderwerpt zoals aan God. Maar wat als hij niet doet waarvoor hij is aangesteld? Dan wordt onderwerping een ander

verhaal. Wat als de leiders een beeld oprichten en zeggen dat iedereen voor dat beeld moet buigen, anders wordt hij in de brandende oven gegooid? Godvrezende mensen zeggen:

Nu dan, als u bereid bent op het moment dat u het geluid van de hoorn, fluit, citer, luit, lier, panfluit, en allerlei muziekinstrumenten hoort, neer te vallen en het beeld te aanbidden dat ik gemaakt heb, dan is het goed, maar als u het niet aanbidt, dan zult u op hetzelfde ogenblik midden in de brandende vuuroven worden geworpen. En wie is dan de god die u uit mijn handen kan verlossen? Sadrach, Mesach en Abed-Nego antwoordden en zeiden tegen koning Nebukadnezar: Wij hoeven u hierop geen antwoord te geven. Als het moet, kan onze God, Die wij vereren, ons verlossen uit de brandende vuuroven, en Hij zal ons, o koning, uit uw hand verlossen. En zo niet, het zij u bekend, o koning, dat wij uw goden niet zullen vereren en het gouden beeld dat u hebt opgericht, niet zullen aanbidden.

DANIËL 3:15-18

Burgerlijke ongehoorzaamheid is geoorloofd voor godvrezende mensen. De apostelen deden het. Het Sanhedrin was het hoogste gerechtshof van Israël. Ze zeiden:

En na hen geroepen te hebben, gaven zij hun het bevel helemaal niet meer te spreken of te onderwijzen in de Naam van Jezus.

HANDELINGEN 4:18

En Petrus zei:

Maar Petrus en Johannes antwoordden en zeiden tegen hen: Oordeel zelf of het juist is in Gods ogen, meer naar u te luisteren dan naar God. Want wij kunnen niet nalaten te spreken over wat wij gezien en gehoord hebben.

HANDELINGEN 4:19-20

Waarom? Niet omdat we opstandig zijn tegen gezag, maar omdat we onderworpen zijn aan een gezag dat hoger is dan dat van jullie.

11

De grenzen van gezag in het gezin

Met andere woorden, de apostelen waren niet opstandig tegen het politieke gezag, maar ze erkenden wanneer dat politieke gezag buiten zijn grenzen trad. Er staat nog een hoger gezag boven het politieke gezag. De koning is aan God onderworpen. Als de koning de verkeerde kant op gaat, blijven wij aan God onderworpen en erkennen we eenvoudig dat hij de verkeerde kant op gaat. Wij gaan niet met hem mee. Begrijpen hoe gezag werkt, is heel belangrijk. We zien het in veel instellingen in de wereld. In het gezin, in een bedrijf, in het leger zijn er verschillende rangen. In een bedrijf heb je de algemeen directeur en de raad van bestuur, en je hebt het middenmanagement, en je hebt leidinggevenden, en je hebt de voetknechten onderaan. In een gezin heb je de man en de vrouw, de vader en de moeder, en de kinderen staan onder hen. De vrouw is aan de man onderworpen en de kinderen zijn aan hen beiden onderworpen. Er is dus die hiërarchie. In het leger heb je een heleboel rangen, vanaf de hoogste baas naar beneden, vanaf de president helemaal tot aan de laagste rangen. Nu gaat het hierom.

In elke gezagsstructuur heeft iedere persoon met gezag een afgebakend gezagsgebied. Binnen dat gebied dat hun rechtmatig is toegewezen, oefenen ze het volledige gezag uit. Dus als God tegen de man zegt:

En vaders, wek geen toorn bij uw kinderen op, maar voed hen op in de onderwijzing en de terechtwijzing van de Heere.

EFEZE 6:4

en de man doet dat, de vader doet dat, dan moeten de kinderen zich aan de vader onderwerpen zoals aan God, omdat hij binnen zijn gezagsgebied handelt. Maar als de vader zegt: 'Nee, ik ga mijn dochters verkopen voor de prostitutie, wat extra geld verdienen om de hypotheek af te betalen', dan is dat niet waartoe God een vader heeft gemachtigd. De dochter hoort in dat geval niet te gehoorzamen, omdat de vader buiten zijn gezagsgebied treedt. Ik had, toen mijn kinderen opgroeiden, een gezagsgebied waar mijn kinderen onder vielen. Als ik zei: 'Je gaat om acht uur naar bed', dan moesten ze om acht uur naar bed gaan. Als ik zeg: 'Je eet je spinazie op', dan moeten ze hun spinazie opeten. Ze staan onder mijn gezag. Ik ben hun vader. Maar ik kon niet naar het huis van mijn burens gaan en hun kinderen vertellen dat ze om acht uur naar bed moesten gaan of hun spinazie moesten opeten. Daar heb ik niets mee te maken. Ze vallen buiten mijn gezagsgebied. Binnen het gezagsgebied dat God mij heeft toegewezen, moeten mijn kinderen zich aan mij onderwerpen als aan God, omdat God mij heeft aangesteld om binnen dat gebied gezag uit te oefenen. Maar buiten dat gebied ben ik gewoon zomaar een man. De kinderen van mijn burens vallen niet binnen mijn gezagsgebied. Ik kan ze van alles vertellen wat ik wil dat ze doen, en ze hoeven zich niets van mij aan te trekken. Ik ben maar een sukkel. Het kan ze niet schelen wat ik zeg. Waarom zou het ze iets kunnen schelen? Ik heb geen enkel gezag over hen.

12

Beperkt gezag in leger, kerk en overheid

Hetzelfde geldt voor iedere gezagspositie. Iemand met een bepaalde militaire rang heeft gezag over een bepaald gebied, een bepaald aantal mensen onder hem. Maar als hij bevelen gaat geven aan iemand die burger is, of aan een officier die boven hem

staat, of zoiets, dan valt dat buiten zijn gezagsgebied. Hij heeft geen enkel gezag om dat te doen. En dit geldt ook in de Schrift. Toen Paulus in 2 Korinthe aan de Korintheïers schreef, zei hij:

Wij echter zullen niet onbegrensd roemen, maar overeenkomstig de grens van wat God ons toebedeeld heeft, om ook u te bereiken. Want wij overschrijden onze grenzen niet, alsof wij u niet hadden mogen bereiken; wij zijn immers bij u gekomen met het Evangelie van Christus.

2 KORINTHE 10:13-14

Hij gebruikt daar in de Engelse vertaling ook echt het woord 'sphere', dat 'gebied' betekent. In het Nederlandse citaat hierboven staat 'grens'.

En wij beroemen ons niet onbegrensd op de inspanningen van anderen, maar wij hebben hoop dat, wanneer uw geloof gegroeid zal zijn, ons werkterrein onder u overvloedig uitgebreid zal worden, overeenkomstig wat God ons toegewezen heeft,

2 KORINTHE 10:15

Hij bedoelt: 'Jullie zijn door mij tot bekering gekomen. Ik ben een apostel voor de heidenen. Jullie zijn heidenen. God heeft jullie binnen mijn gezagsgebied geplaatst, dus kan ik met gezag tot jullie spreken.' Maar hij zegt:

En evenzo stelde ik er een eer in om het Evangelie daar te verkondigen waar Christus nog niet genoemd was, om niet op het fundament van een ander te bouwen.

ROMEINEN 15:20

Dit is een Bijbels begrip, en het is gewoon waar. Iedereen die gezag heeft, heeft daar een beperkte hoeveelheid van. Niemand heeft absoluut gezag behalve God. Jezus zei:

En Jezus kwam naar hen toe, sprak met hen en zei: Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde.

MATTHEÛS 28:18

Dus Jezus heeft het allemaal. Alle anderen hebben maar een deel, en dat deel wordt door God toegewezen. Nu zeggen Paulus en Petrus dat overheidsfunctionarissen gezag hebben dat God hun heeft opgedragen uit te oefenen. Er is een bepaald gezagsgebied voor hen. Binnen dat gebied handelen ze onder Gods gezag en als Gods vertegenwoordigers. Buiten dat gebied zijn ze gewoon gewone mannen.

Dus als er een wet wordt gemaakt die zegt: 'Als je steelt, ga je de gevangenis in', dan is dat een goede wet. Daarmee worden misdadigers gestraft. Daarvoor heeft God overheden ingesteld: om misdadigers te straffen. Dus moeten we ons aan zulke wetten onderwerpen. Maar als ze zeggen: 'Het is vanaf nu verboden om met andere christenen samen te komen voor aanbidding', dan hoef ik daaraan niet te gehoorzamen, omdat ze geen gezag hebben om dat te zeggen. Dat heeft niets te maken met het straffen van misdadigers. God heeft het gezagsgebied van de overheid afgebakend: het straffen van kwaaddoeners en het prijzen van degenen die goed doen. Als ze mij vertellen hoe ik mijn kinderen moet opvoeden, als ze mij vertellen met wie ik wel of niet mag omgaan om geloofsgemeenschap te hebben, dan heb ik het volste recht om hun gezag te negeren. Ze zijn gewoon gewone mensen die zich gezag aanmatigen dat God hun nooit heeft gegeven. God bepaalt het gezagsgebied.

13

De grondwet begrenst overheidsmacht

In zekere zin is ons land nogal bijzonder, doordat de wet die hier werkelijk boven alles staat de grondwet is. Ik wil niet te veel afdwalen naar politieke kwesties. Maar voordat dit land ontstond, werden landen bestuurd door koningen, niet door wetten. En deze overheid is ingesteld vanuit de gedachte dat we willen dat de wet regeert, niet dat

mensen regeren. Niet een of andere man met gezag die zegt wat er moet gebeuren, maar er moeten wetten zijn waaraan zelfs de koning, als die er was, zou moeten gehoorzamen. Zelfs de president en het congreslid moeten de wet van het land gehoorzamen, omdat het een bestuur is waarin de wet regeert. En de hoogste wet van het land was de grondwet die ze schreven. Voor zover ik weet, zijn we nog steeds hetzelfde land en is de grondwet nog steeds de hoogste wet van het land.

Dat betekent dat iedereen, met inbegrip van presidenten en congresleden en zelfs rechters van het Hooggerechtshof, onderworpen is aan de grondwet. Dat betekent dat als ze bevelen uitvaardigen en wetten maken die in strijd zijn met de grondwet, ze buiten hun gezagsgebied treden. De grondwet verleent hun die bevoegdheid niet. God heeft hun daarom ook niet een soort koninklijk gezag gegeven dat hun niet door het grondvestende document van het land zelf wordt verleend. Het lijkt mij dat onderwerping aan de overheid eenvoudigweg onderwerping aan gerechtigheid is, en God heeft de overheden aangesteld om gerechtigheid te handhaven. Als ze onrechtvaardig worden, hebben ze geen enkel gezag, omdat ze zich buiten het gebied bevinden dat God hun heeft gegeven.

Eerlijk gezegd, als een politieagent zonder huiszoekingsbevel je huis probeert binnen te komen, treedt hij buiten zijn gezagsgebied. Hij is misschien groter en sterker en heeft een vuurwapen, terwijl jij dat niet hebt, maar hij heeft niet de bevoegdheid om daar binnen te komen. Het is in strijd met de wet. Hij moet zich net als iedereen door wetten laten leiden. Dit is geen monarchie waarin de koning zomaar zijn vertegenwoordigers kan sturen om je terrein binnen te vallen. Als we niet in dit soort land leefden, zouden ze dat wel kunnen.

14

Verzet tegen onrechtmatig gezag

Waar het om gaat is dit: wanneer we nadenken over de overheid en onderwerping aan de overheid, moeten we erkennen dat er bepaalde dingen zijn waarvoor God overheden bevoegdheid heeft gegeven. Hij heeft geen toestemming gegeven dat Hitler zes miljoen Joden zou doden. Hij heeft Hitler blijkbaar wel aangesteld om te regeren, maar Hij gaf hem de opdracht om rechtvaardig te regeren. Die man koos ervoor iets

anders te doen. Daarom bleven de christenen die zich tegen Hitler verzetten, die de Joden verborgen en andere dingen deden om zijn plannen te dwarsbomen, ruimschoots binnen de Bijbelse grenzen. Hitler trad namelijk op buiten het terrein dat God voor de heerser afbakent. Eerlijk gezegd hebben we meerdere keren presidenten gehad die buiten de bevoegdheden traden die de grondwet hun verleent. Ze doen dingen die ongrondwettelijk zijn. Om je de waarheid te zeggen: Bijbels gezien heeft de christen alle recht om eenvoudigweg geen gehoor te geven aan wat overheidsfunctionarissen doen als ze daar volgens de grondwet geen bevoegdheid toe hebben. De Bijbel zegt dus niet dat je onvoorwaardelijk alle gezagsdragers moet gehoorzamen, maar dat je de gezagsdragers moet gehoorzamen die werkelijk door God zijn aangesteld, binnen het terrein dat God heeft bepaald. Buiten dat terrein hebben ze helemaal geen gezag. Ze doen alleen maar alsof ze gezag hebben.

Dat zien we ook in andere instellingen met een hiërarchie. Als je bedrijfsleider bent in een winkel, heb je gezag over de mensen over wie je als leidinggevende bent aangesteld. Maar je kunt hun niet vertellen hoe ze zich thuis tegenover hun vrouw moeten gedragen. Dat is jouw terrein niet. Je hebt gezag over hen tijdens hun werkuren. Wanneer ze naar huis gaan, heb je geen gezag over hen. We moeten dus begrijpen dat mensen met gezag vaak proberen om absoluut gezag over alle terreinen van het leven uit te oefenen, als ze daar de macht toe hebben. Dat is niet wat de Bijbel onderschrijft. De Bijbel onderschrijft niet dat iemand anders dan Jezus alle gezag heeft om te doen wat hij maar wil. Deze gezagsdragers zijn door God aangesteld. Daarom moeten ze verantwoording afleggen aan God, Degene Die hen heeft aangesteld. Hun taak wordt bepaald door Degene Die hen in die positie heeft geplaatst, God.

15

Verkeersregels en onrechtvaardige bevelen

De formulering van Petrus lijkt sterk op die van Paulus, en zijn gedachte is beslist dezelfde als die van Paulus. We moeten wetten gehoorzamen voor zover die wetten rechtmatig en rechtvaardig zijn. Maar hoe zit het met de verkeersregels? Hoe zit het met te hard rijden? Heeft de overheid het recht om je te vertellen hoe hard je mag rijden? Ja, want zij legt de wegen aan. Zij onderhoudt de wegen. Zij heeft het recht om

de veiligheid op de wegen te handhaven. Betekent dat dat een christen zondigt als hij te hard rijdt? Sommigen zien dat misschien zo. Ik zie het gewoon zo dat ik aan de gezagsdragers onderworpen ben. Als ze me betrappen en me een bekeuring geven, betaal ik die bekeuring. Ik ben aan hen onderworpen. Er staat niet dat je alle wetten moet gehoorzamen. Er staat alleen dat je aan hen onderworpen moet zijn. Dus dat zal ik zijn. Als ik een wet overtreed en ze me een bekeuring geven, zal ik me daaraan onderwerpen. Ik ga niet proberen om onder die boete uit te komen. Ik zal hem betalen. Dat is onderworpen zijn aan hun gezag.

Hoe dan ook, sommigen vinden dat misschien een uitvlucht. Misschien is dat ook zo. Maar het is een feit dat christenen deze passages vaak nemen en ze, zonder er heel zorgvuldig over na te denken, gewoon opvatten als een algemene uitspraak: 'Doe alles wat de overheid zegt.' Als je bijvoorbeeld in het leger zit en het bevel krijgt om mannen, vrouwen en kinderen in een dorp in Vietnam uit te moorden, moet je zeggen: 'Sorry, dat kan ik niet doen. Je hebt van God niet de bevoegdheid om zo'n bevel te geven.'

Maar Petrus en de apostelen antwoordden en zeiden: Men moet aan God meer gehoorzaam zijn dan aan mensen.

HANDELINGEN 5:29

Er zijn mensen geweest die vanwege hun geweten tegenover God geweigerd hebben zulke bevelen op te volgen. Eerlijk gezegd denk ik dat zij binnen de Bijbelse opdracht blijven. Hij zegt ons dus in vers 14, 1 Petrus 2:14, dat we ons aan stadhouders moeten onderwerpen:

hetzij aan de stadhouders, als mensen die door hem gezonden worden tot straf van de kwaaddoeners, maar tot lof van hen die goeddoen.

1 PETRUS 2:14

Hij zegt:

16

Beschuldigingen tegen christenen weerleggen

Want zo is het de wil van God, dat u door goed te doen het onverstand van de dwaze mensen de mond snoert;

1 PETRUS 2:15

Je brengt de beschuldigingen van onwetende mensen tegen christenen tot zwijgen. Kijk, christenen werden er vaak van beschuldigd dat ze tegen Rome waren. In Thessalonica werd Paulus voor de Romeinse rechtbank gebracht. Hij werd ervan beschuldigd dingen te onderwijzen die Romeinse burgers niet mochten doen, omdat hij onderwees:

en Jason heeft hen in huis genomen; en deze mensen handelen allen tegen de geboden van de keizer, want zij zeggen dat er een andere koning is, namelijk ene Jezus.

HANDELINGEN 17:7

Het christendom was als godsdienst volgens de Romeinse wet eigenlijk illegaal. De Romeinen hadden namelijk als beleid dat, wanneer ze een gebied veroverden, elke godsdienst die daar vóór hun verovering al bestond, mocht blijven bestaan. Maar nadat het een Romeins gebied of een Romeinse provincie was geworden, mochten er geen nieuwe godsdiensten worden ingevoerd. Het jodendom was dus legaal, omdat de Joden hun godsdienst al hadden voordat Rome Israël veroverde. Maar het christendom ontstond later en was daarom strikt genomen een illegale godsdienst.

Het christendom kon lange tijd onder de paraplu van het jodendom functioneren, omdat de Romeinen het verschil niet konden zien. De Joden wisten dat christenen niet tot het Joodse geloof behoorden, maar de Romeinen wisten dat niet. Joden en christenen geloofden namelijk allebei in één God, dezelfde God. De Romeinen en alle anderen geloofden in een heleboel goden. Omdat de Joden en christenen dezelfde God aanbaden, dachten de Romeinen dat het dezelfde godsdienst was. Er waren

gelegenheden waarbij de Joden de christenen voor de Romeinse rechtbank brachten en zeiden: ‘Deze lui hebben een ongeoorloofde godsdienst.’ De Romeinse stadhouder in Korinthe, Gallio, zei bijvoorbeeld:

Maar toen Paulus zijn mond wilde openen, zei Gallio tegen de Joden: Als er een of ander onrecht of een misdrijf begaan was, o Joden, dan zou ik u met reden verdragen; maar als er een geschilpunt is over een woord, over namen en over de wet die onder u geldt, dan moet u het zelf maar zien; want ik wil over deze dingen geen rechter zijn.

HANDELINGEN 18:14-15

Hij wilde geen uitspraak tegen het christendom doen, omdat hij dacht dat het deel uitmaakte van het jodendom. Maar strikt genomen was het christendom illegaal. Dat werd al snel duidelijk, vooral nadat de tempel in Jeruzalem was verwoest en de christenen zonder de tempel tot bloei kwamen. Dat betekende dat ze geen deel uitmaakten van de Joodse godsdienst. Toen begonnen de Romeinen de christenen op grotere schaal te vervolgen, meer van overheidswege. Hierdoor zagen de Romeinen de christenen als wetsovertreders, als misdadigers, als slechte mensen. Het was hun onwetendheid die hen zo liet spreken. De vroege gemeente werd ervan beschuldigd dat ze kannibalen waren, dat ze incest pleegden en dat ze atheïsten waren. Vreemd dat ze dat deden. Maar de kerkvaders noemden dit vaak. Ze gingen tegen hun Romeinse critici in en zeiden: ‘Wij zijn geen kannibalen, wij plegen geen incest en wij zijn geen atheïsten.’ Maar waarom werden ze zo genoemd? Ze werden atheïsten genoemd omdat alle Romeinen goden aanbaden die ze konden zien, gemaakt van hout en steen. De christenen beweerden een God te aanbidden Die niemand ooit had gezien en Die dus waarschijnlijk niet bestond. Ze ontkenden het bestaan van alle goden behalve een onzichtbare God, Die volgens de Romeinen wel denkbeeldig moest zijn. Dus eigenlijk geloven ze helemaal niet in een echte God, en ze werden atheïsten genoemd. Toen Polycarpus werd opgedragen zijn geloof af te zweren voordat hij op de brandstapel werd verbrand, zeiden de gezagsdragers: ‘Zeg: “Weg met de atheïsten”, dan laten we je gaan.’ Daarmee bedoelden ze: weg met de christenen. Zo keken de Romeinen naar christenen: het waren atheïsten. Ze dachten dat het kannibalen waren omdat ze

verkeerd begrepen wat er gebeurde wanneer ze avondmaalsgemeenschap hadden. Ze dachten dat ze het werkelijke lichaam en bloed van iemand aten. Ze begrepen het niet, maar ze hielden christenen voor kannibalen. Zo dachten ze ook dat ze incest pleegden, omdat ze elkaar broeder en zuster noemden, ook hun eigen vrouwen en mannen. De buitenwereld begreep de cultuur van de christenen niet en dacht vreemde, slechte dingen over hen. Dit waren de kritische uitlatingen van onwetende mensen die niet begrepen hoe de christenen werkelijk leefden. De christenen waren werkelijk goede mensen, mensen die zich aan de wet hielden. Maar uit onwetendheid werden ze van allerlei dingen beschuldigd. Petrus zegt dus dat je een goed leven moet leiden. Houd je aan de wetten, natuurlijk voor zover je dat met een goed geweten kunt, zodat je door je goede gedrag die onwetende kritiek tot zwijgen brengt. Als iemand kritiek op je heeft, je belastert en je een slecht mens noemt, zou je die slechte naam na verloop van tijd door je levenswandel moeten kunnen wegnemen. Je zou hun mening moeten kunnen veranderen. Als het overduidelijk is dat je een goed mens bent, wordt het voor mensen die de slechte berichten over je horen steeds moeilijker om te geloven dat die waar zijn. ‘Maar die christenen, die mensen die achtergelaten baby's redden, die christenen die voor alle armen zorgen, die christenen die zich aan de wetten houden en goede burgers zijn, zeg jij dat dat kannibalen zijn? Dat kan ik nauwelijks geloven.’ Die onwetende kritiek op christenen zou tot zwijgen worden gebracht door het duidelijk zichtbare goede gedrag van de christenen. Daar hoorde bij dat ze zich aan de wetten hielden en niet werden gezien als opstandelingen tegen het Romeinse gezag. Trouwens, in tijden van vervolging is het voor christenen soms heel gemakkelijk om regelrechte opstand te rechtvaardigen en te zeggen: ‘Wij erkennen deze gezagsdragers helemaal niet. Het zijn gewoon slechte mensen.’ Maar we moeten hen nog steeds erkennen binnen hun eigen bevoegdheidsgebied. Dat het slechte mensen zijn, betekent niet dat ze geen ambt bekleden. Als ze een ambt bekleden, is er een gebied waarbinnen God hun gezag als rechtmatig erkent, maar daarbuiten niet. Hij zegt dat we dit moeten doen. Vers 16 zegt:

17

Vrijheid gebruiken om God te dienen

Als vrije mensen, maar gebruik je vrijheid niet als dekmantel om kwaad te doen, en leef als dienaren van God.

Dat wil zeggen: we hebben vrijheid in Christus, maar die willen we niet gebruiken als een excuus voor slecht gedrag. Paulus sprak hier veel over in 1 Korinthe en Romeinen: dat we de vrijheid hebben om veel dingen te doen die we toch niet zullen doen, omdat we, als we ze deden, anderen tot struikelen zouden brengen. Als je het recht hebt om vlees te eten dat aan afgoden is geofferd, dan is dat vrijheid. Als je dat doet in een situatie waarin je iemand tot struikelen brengt, dan gedraag je je niet goed. Dan gebruik je je vrijheid niet goed. En zo kunnen christenen ook de vrijheid hebben om, in sommige gevallen zelfs, onrechtvaardige wetten te overtreden. Maar hij zegt dat je in het openbaar zo goed mogelijk moet gedragen. Je wilt je vrijheid niet gebruiken op een manier die slecht gedrag bevordert. Sommige mensen denken dat ze de vrijheid hebben om te zondigen omdat ze door genade behouden zijn. En Paulus zei:

Wat zullen wij dan zeggen? Zullen wij in de zonde blijven, opdat de genade toeneemt?

ROMEINEN 6:1

Natuurlijk niet. Je mag dan vrijheid hebben, maar dat betekent niet dat je de vrijheid hebt om kwaad te doen, en zo moet je je vrijheid niet gebruiken. Hij zegt dat je die niet moet gebruiken als een dekmantel of een bedekking voor slecht gedrag, maar dat je je vrijheid moet gebruiken om God te dienen. We zijn bevrijd van de zonde. We zijn bevrijd van de slavernij van de zonde, zodat we God kunnen dienen. Nu deze uitspraak, vers 17:

18

Iedereen eren en rechtmatig gezag erkennen

Onderwerp u dan omwille van de Heere aan alle menselijke orde, hetzij aan de koning, als hoogste machthebber, hetzij aan de stadhouders, als mensen die door hem gezonden worden tot straf van de kwaaddoeners, maar tot lof van hen die goeddoen. Want zo is het de wil van God, dat u door goed te doen het onverstand van de dwaze mensen de mond snoert; als vrije mensen, maar niet alsof u de vrijheid hebt als een dekmantel voor slechtheid, maar als dienstknechten van God. Houd iedereen in ere; heb al uw broeders lief; vrees God; eer de koning.

1 PETRUS 2:13-17

Hij zegt:

Heb respect voor iedereen.

Hij zegt:

Heb respect voor de koning.

Het klinkt als een herhaling. Het lijkt er zelfs op dat het eren van de koning daarmee niet anders is dan het eren van wie dan ook. En misschien bedoelt hij dat ook.

Misschien zegt hij dat je de koning moet eren,

Geef dus aan allen wat u verschuldigd bent: belasting aan wie belasting, tol aan wie tol, ontzag aan wie ontzag, eer aan wie eer toekomt.

ROMEINEN 13:7

Maar omdat je alle mensen behoort te eren, betekent dat gewoon dat je de koning behandelt zoals ieder ander. Dat is misschien wat hij daar zegt. We behoren bijzondere liefde te hebben voor de broederschap en bijzondere vrees voor God. Maar andere mensen moeten we eren. En wat betekent dat? Ik denk dat het betekent dat we hun rechtmatige rechten eerbiedigen. Een koning heeft het recht om te regeren, en dat eerbiedigen we. Andere mensen hebben recht op hun bezit, hun privacy, hun leven. Dat zullen we eerbiedigen. We zullen hen eren door hun rechten te eerbiedigen. Dat betekent niet dat we oneervolle dingen eer bewijzen. Ik herinner me dat er schandalen waren rond president Clinton enkele jaren geleden, en veel christenen bekritiseerden hem vanwege zijn onzedelijke gedrag. Sommige christenen zeiden: ‘Nou, je moet je niet tegen hem uitspreken, want er staat:

Heb respect voor de koning, en hij is de president. Dus je moet de overheidsinstanties eren.’ Maar hij gedraagt zich oneervol. Moet je oneervolle mensen eren? Nou, nee, je hoeft oneervolle mensen niet te eren. Maar je erkent nog steeds dat hij de president is zolang hij zijn ambt bekleedt. Misschien is hij die titel helemaal niet waard, maar je erkent nog steeds dat hij enig gezag heeft. En waar hij zijn gezag op rechtmatige wijze uitoefent, onderwerp je je daaraan. Dat eer je. Je eert het rechtmatige gezag en de rechtmatige rechten van mensen, ook al zijn sommige van die mensen personen voor wie je nooit veel respect zou willen hebben. Eren betekent niet altijd noodzakelijkerwijs dat je veel respect voor hen hebt.

19

Slavernij in de Bijbel en de Romeinse wereld

Nu richt hij zich tot het einde van het hoofdstuk tot slaven. Hij heeft tot onderdanen gesproken over het eren van de koning. Nu gaat hij tot slaven spreken over het eren van hun meesters. Paulus doet dit ook, al richt hij zich ook tot de meesters en vertelt hij hun hoe ze zich moeten gedragen. Petrus doet dat hier niet, maar het is niet zo dat hij dat niet zou doen. Waarschijnlijk richt hij zich vooral op het feit dat in Rome en in het Romeinse Rijk een heel groot percentage van de bevolking uit slaven bestond.

Wanneer wij aan slavernij denken, hebben we daar een heel ander beeld bij dan wat de Romeinse slavernij was. We denken aan wat Atlantische slavernij wordt genoemd. Daarbij werden Afrikanen uit hun woonplaats in Afrika ontvoerd, over de Atlantische Oceaan vervoerd en in de Nieuwe Wereld verkocht en als bezit behandeld, enzovoort. Het is waar dat slaven ook in de tijd van het Oude en het Nieuwe Testament min of meer als bezit werden beschouwd. Maar het was niet zoals de slavernij hier. De slavernij hier ging gepaard met groot onrecht dat niet inherent was aan de slavernij in de Bijbel.

Een slaaf in het Oude Testament kon zichzelf bijvoorbeeld als slaaf hebben verkocht vanwege zijn economische omstandigheden. Hij kon zijn schulden niet betalen. Het was voor hem gemakkelijker om zichzelf als slaaf te verkopen en iemand anders zijn schulden voor hem te laten betalen. Een man die financieel niet voor zichzelf kon zorgen, had meer zekerheid in het huis van een meester die hem zijn hele leven onderdak en eten kon geven en voor hem kon zorgen. Het enige wat hij hoeft te doen, is de hele dag voor die man werken. Maar hij heeft tenminste een huis waar hij naartoe kan en drie voedzame maaltijden per dag. Een man die in die tijd geen slaaf was, kon daarentegen soms zijn eigen onderdak en eten niet betalen, en hij raakte tot over zijn oren in de schulden. Om daaruit te komen, verkocht hij zichzelf dan als slaaf. Hij was niet ontvoerd. In veel gevallen werd hij vrijwillig slaaf. In andere gevallen werden krijgsgevangenen tot slaaf gemaakt. In plaats van hen te doden, nam men hen levend mee naar huis om hun meesters te dienen.

Dat hebben we in onze samenleving niet meer, God zij dank. Maar elke samenleving ter wereld kende slavernij totdat Engeland die afschafte, en kort daarna deden wij dat ook, geloof ik. En nu bestaat slavernij natuurlijk voor het grootste deel alleen nog in moslimlanden, en illegaal in dit land. Je hebt seksslavernij. Er bestaat nog steeds slavernij. Maar als we slavernij zeggen, verwijst die term niet naar slechts één ding. Wij denken vaak maar aan één ding. We denken aan Afrikaanse slaven in dit land. En we weten heel goed dat dat onrechtvaardig was. Hoewel de Bijbel over slavernij spreekt als iets rechtmatigs, zou die de Amerikaanse slavernij zelfs hebben veroordeeld. Want volgens de wet van Mozes moest iedereen die iemand ontvoerde ter dood worden gebracht.

In wezen waren alle zwarte slaven die hierheen werden gebracht uit hun woonplaats ontvoerd. Ze waren geen krijgsgevangenen. Ze hadden zichzelf niet verkocht. Ze gingen gewoon hun eigen gang, en er kwamen slavenhandelaars met geweren die hen op schepen zetten, hierheen brachten en verkochten. Volgens de oudtestamentische wet zouden slavenhandelaars ter dood zijn gebracht. Niet omdat slavernij verkeerd is, maar omdat het verkeerd was om tegen hun wil slaven te nemen, mensen te ontvoeren en hen tot slaaf te maken.

20

Vrijlating en vrijwillige slavernij

Het werd op zichzelf niet altijd als verkeerd beschouwd als iemand de rechten werd ontnomen die ons door de grondwet worden gegarandeerd. Zoals ik al zei, sommige mensen deden vrijwillig afstand van die rechten. Volgens de wet van Mozes moest een slaaf in Israël na zes jaar zijn vrijheid krijgen. Maar als hij zijn vrijheid niet wilde, kon hij zich ertoe verbinden zijn leven lang slaaf te blijven. Er staat in de wet:

Wanneer u een Hebreeuwse slaaf koopt, moet hij zes jaar dienen, maar in het zevende mag hij zonder te betalen als vrij man vertrekken. Als hij alleen gekomen is, moet hij alleen vertrekken, en als hij getrouwd is, mag zijn vrouw met hem vertrekken. Als zijn meester hem een vrouw gegeven heeft en zij zonen of dochters bij hem geboort heeft, dan zal de vrouw met haar kinderen aan haar meester blijven toebehoren en moet hijzelf alleen vertrekken. Maar als de slaaf nadrukkelijk zegt: Ik heb mijn meester, mijn vrouw en mijn kinderen lief, ik wil niet als vrij man vertrekken, dan moet zijn meester hem bij de rechters brengen. Hij moet hem bij de deur of de deurpost brengen. Zijn meester moet dan met een priem zijn oor doorboren. Zo zal hij hem voor eeuwig dienen.

EXODUS 21:2-6

Maar als hij zegt:

Ik wil niet weg. Ik hou van mijn meester. Ik hou van mijn gezin hier. Ik wil slaaf blijven, dan kon hij zijn oor laten doorboren en was hij voor de rest van zijn leven slaaf, maar uit eigen keuze.

Wij kunnen ons zo'n situatie nauwelijks voorstellen. Wij denken dat slavernij altijd met mishandeling gepaard gaat en vernederend is. En in veel samenlevingen is dat ook zo. In onze samenleving was dat zo, inmiddels ruim honderd jaar geleden. Het was heel vernederend, en het had veel eerder verboden moeten worden. Het had überhaupt nooit toegestaan mogen worden. Het was slecht. Maar in de Romeinse wereld was slavernij vaak eenvoudigweg een economische noodzaak voor de mensen die niet voor zichzelf konden zorgen. Er kon veel beter voor hen worden gezorgd door een rijk iemand die hen kocht om hem te dienen. Er waren slaven die iemands eigendom waren, en er waren slaven die zich verhuurden, en er waren verschillende soorten slaven. Maar meestal was een slaaf iemand die geen rechten had, omdat ze daar in de meeste gevallen bewust afstand van hadden gedaan. In het Romeinse Rijk bestond een heel groot percentage van de bevolking uit slaven.

21

Slaven in de eerste christelijke gemeenten

Sommige historici zeggen dat meer dan de helft van de bevolking van het Romeinse Rijk uit slaven bestond. Slaven waren doorgaans eerder geneigd om tot God te komen dan vrije mensen, omdat, zoals het in Jakobus staat:

Luister, mijn geliefde broeders, heeft God de armen van deze wereld niet uitverkoren om rijk te zijn in het geloof, en erfgenamen te zijn van het Koninkrijk, dat Hij beloofd heeft aan hen die Hem liefhebben?

JAKOBUS 2:5

Mensen die arm zijn of wanhopiger zijn, wenden zich vaak in grotere aantallen tot Christus dan mensen die het breed hebben, zelfgenoegzaam zijn en zich goed voelen. Dus waren er in veel gevallen meer slaven in de gemeente dan vrije mensen. Vaak zijn de aanwijzingen in de brieven aan de gemeenten gericht tot mensen die in die omstandigheden verkeren. Dat is hier het geval. In onze vertaling wordt het woord 'servants' gebruikt, 'dienaren', maar in het Grieks is het het woord voor 'slaaf'. Er staat:

Huisslaven, wees uw meesters met alle ontzag onderdanig, niet alleen hun die goed en welwillend zijn, maar ook die verkeerd handelen. Want dat is genade, als iemand om het geweten voor God dingen verdraagt die hem pijn doen, en daarbij ten onrechte lijdt. Want wat voor roem is er als u het geduldig verdraagt wanneer u zondigt en daarvoor slagen ontvangt? Maar als u het geduldig verdraagt wanneer u goeddoet en daarvoor lijdt, is dat genade bij God. Want hiertoe bent u geroepen, omdat ook Christus voor ons geleden heeft; Hij laat ons zo een voorbeeld na, opdat u Zijn voetsporen zou navolgen; Hij, Die geen zonde gedaan heeft en in Wiens mond geen bedrog gevonden is; Die, toen Hij uitgescholden werd, niet terugschold, en toen Hij leed, niet dreigde, maar het overgaf aan Hem Die rechtvaardig oordeelt; Die Zelf onze zonden in Zijn lichaam gedragen heeft op het hout, opdat wij, voor de zonden dood, voor de gerechtigheid zouden leven. Door Zijn striemen bent u genezen. Want u was als dwalende schapen; maar u bent nu bekeerd tot de Herder en Opziener van uw zielen.

1 PETRUS 2:18-25

22

Onderdanig zijn aan onrechtvaardige meesters

Dit laatste gedeelte, vooral de verzen 24 en 25, bewaren we voor de volgende bijeenkomst. Maar ik wil wel een paar dingen zeggen over zijn aanwijzingen aan slaven in het algemeen. Zoals hij burgers heeft gezegd zich aan machthebbers te onderwerpen, zo zegt hij slaven zich aan hun meesters te onderwerpen. Hij gaat ook vrouwen zeggen zich aan hun mannen te onderwerpen. En als hij hetzelfde zou doen als Paulus, zou hij ook zeggen dat kinderen hun ouders moeten gehoorzamen. Er zijn veel hiërarchische structuren in de samenleving waarin de rol van de ene persoon hem een ondergeschikte positie ten opzichte van een ander geeft. Alle burgers zijn ondergeschikt aan de overheid. Alle kinderen zijn ondergeschikt aan hun ouders. In een samenleving met slaven waren slaven duidelijk per definitie ondergeschikt aan hun meesters. Petrus is niet noodzakelijkerwijs voorstander van slavernij. Geen enkele Bijbelschrijver is noodzakelijkerwijs voorstander van slavernij, maar ze spreken vanuit de werkelijkheid. Veel christenen waren slaven. Ze hadden niet het recht om zomaar weg te lopen. Ze waren iemands eigendom. In hun economische situatie konden ze niet zomaar weglopen en zeggen: 'Ik ben christen. Ik ben een vrij man.' Als de eigenaar hun die vrijheid wilde geven, was dat prima. Maar als hij dat niet deed, moesten ze gewoon als slaven goede christenen zijn. Dus zegt hij:

onderwerp je aan je meesters, niet alleen aan de goede.

Het is vrij gemakkelijk om je aan goede mensen te onderwerpen, vooral als je jezelf als slaaf hebt verkocht om economische zekerheid te krijgen en je meester heel vriendelijk en vrijgevig voor je is. Dan heb je het goed voor elkaar. Natuurlijk moet je werken, maar je moet hoe dan ook werken, of je nu slaaf bent of niet. Je moet werken voor je levensonderhoud. Je hebt de garantie van onderdak en voedsel en dat alles. Dat kan iets goeds zijn. Dat kan aangenaam zijn voor iemand die geen Amerikaanse opvattingen over mensenrechten en dergelijke heeft. Dat waren nieuwe ideeën toen dit land werd gesticht. Gedurende het grootste deel van de geschiedenis gingen mensen niet zoals wij uit van mensenrechten. Dat is een manier van denken van na de Verlichting. In alle samenlevingen in de oudheid ging men ervan uit dat sommige mensen nu eenmaal aan andere mensen onderworpen waren. Zo is het leven nu

eenmaal. Zo zit de wereld in elkaar. Dus zegt hij dat je, zelfs wanneer je meesters hardvochtig zijn, precies zo'n christen moet zijn als wanneer ze goed voor je zijn. Met andere woorden, soms moet je een onrechtvaardige behandeling verdragen. Hij zegt dat je geen bijzondere lof verdient als je kwaad doet, daarvoor geslagen wordt en die slagen geduldig verdraagt. Je hebt er zelf om gevraagd. Je hebt kwaad gedaan. Het is een verdiende straf. Maar hij zei: als je goeddoet en daarvoor lijdt, en je verdraagt dat geduldig, dan laat je de genade van God zien. Dan gedraag je je op een uitgesproken christelijke manier. De genade van God wordt genoemd in vers 19 en vers 20. In de Engelse vertaling die ik gebruik, zie je dat niet direct; de Nederlandse Bijbeltekst hierboven gebruikt al 'genade'. In mijn Engelse vertaling staat in vers 19:

23

Genade om onrecht geduldig te verdragen

Want dat verdient waardering.

Het woord 'commendable', 'prijzenswaardig', is in het Grieks charis, genade. Het is het gewone woord dat in de hele brief voor genade wordt gebruikt. Hier is het vertaald met 'commendable'. Zo staat er ook aan het einde van vers 20:

Als je het geduldig verdraagt, verdient dat waardering.

Eigenlijk staat er charis, genade. Dit is genade. Bedenk dat we het erover hebben dat genade datgene is wat ons in staat stelt om op een andere manier door moeilijkheden heen te gaan, op een genadige manier. Je zou dit heel consequent als volgt kunnen vertalen, in vers 19:

Want het is genade als iemand onrecht en verdriet verdraagt omdat hij rekening houdt met God. Want wat is er zo bijzonder aan als je geduldig verdraagt dat je geslagen wordt omdat je iets verkeerd hebt gedaan? Maar als je goed doet en daarvoor moet lijden, en je verdraagt dat geduldig, dan is dat genade in Gods ogen.

God ziet dat je in die situatie Zijn genade laat zien. Je ontvangt genade om een onrechtvaardige behandeling te verdragen en die geduldig te verdragen. Mensen kunnen een onrechtvaardige behandeling verdragen, of ze die nu geduldig verdragen

of niet. Veel mensen in de gevangenis worden in de gevangenis mishandeld. Veel slaven worden mishandeld. Veel mensen worden thuis mishandeld. Ze verdragen het, maar misschien niet geduldig. Hij zegt dat als je dit geduldig kunt verdragen, dat genade is. Dat is Gods genade die je daartoe in staat stelt. Dat is Gods genade in je leven. Dat is aangenaam voor God. Hij zegt in vers 20:

Want wat voor roem is er als u het geduldig verdraagt wanneer u zondigt en daarvoor slagen ontvangt? Maar als u het geduldig verdraagt wanneer u goeddoet en daarvoor lijdt, is dat genade bij God.

1 PETRUS 2:20

24

Christus volgen en het oordeel aan God laten

Hij spreekt nog steeds tegen slaven. Hij zegt niet dat je geroepen bent om slaaf te zijn. Hij zegt dat, aangezien je slaaf bent, God je roept om een goede slaaf te zijn. Net zoals je, als je iets anders was, geroepen zou zijn om dat goed te doen. Of je nu een goede bestuurder bent, een goed kind of een goede ouder, wat je ook bent, God roept je om in die rol goed te zijn. Als je slaaf bent en je meester geen goede meester is, en je dat geduldig verdraagt, dan is dit wat God je geroepen heeft te doen. Hij zegt dat dat is omdat Christus dat ook deed. Christus werd ten onrechte mishandeld. Hij zegt in vers 21:

Want daarvoor zijn jullie geroepen, omdat Christus ook voor ons heeft geleden en ons een voorbeeld heeft gegeven, zodat jullie in Zijn voetsporen zouden volgen.

Dat wil zeggen: wanneer je ten onrechte lijdt, zoals Hij, volg dan Zijn voorbeeld door het geduldig te verdragen. Wat was dat voorbeeld? Er staat in vers 22:

Hij, Die geen zonde gedaan heeft en in Wiens mond geen bedrog gevonden is;

1 PETRUS 2:22

Dat betekent dat Hij onschuldig was toen Hij werd mishandeld. Hij had niets verkeers gedaan. Dat is een citaat uit Jesaja 53:9. Er staat in vers 23:

Die, toen Hij uitgescholden werd, niet terugschold, en
toen Hij leed, niet dreigde, maar het overgaf aan Hem Die
rechtvaardig oordeelt;

1 PETRUS 2:23

Dat wil zeggen: Hij verdroeg het geduldig. Het was onrechtvaardig. Hij was niet zondig. Hij had niets verkeers gedaan. Hij verdiende dat niet. Maar toen ze Hem mishandelden, bleef Hij gewoon stil. Hij dreigde niet terug of iets dergelijks. Hij toonde genade, zelfs tegenover Zijn vervolgers. Er staat dat wat Hij wél deed, dit was:

maar het overgaf aan Hem Die rechtvaardig oordeelt;

1 PETRUS 2:23

Denk eraan dat Jezus zei:

En Jezus riep met luide stem en zei: Vader, in Uw handen beveel
Ik Mijn geest. En toen Hij dat gezegd had, gaf Hij de geest.

LUKAS 23:46

In plaats van het heft in eigen handen te nemen, had Hij twaalf legioenen engelen kunnen roepen. Die zouden gekomen zijn en Zijn vijanden hebben gedood en Hem hebben bevrijd. Maar dat deed Hij niet. Hij vertrouwde Zichzelf eenvoudig toe aan de handen van God. Dat betekent dat Hij gewoon bleef doorgaan op de weg waarop God Hem wilde hebben, en de zaak in Gods handen liet. Als je een klein stukje verder kijkt, in hoofdstuk 4, vers 19, staat er tegen christenen:

Daarom, laten ook zij die lijden naar de wil van God, hun zielen
aan Hem, als de getrouwe Schepper, toevertrouwen in het doen
van het goede.

1 PETRUS 4:19

Dat is wat Jezus deed. Toen Hij ten onrechte leed, vertrouwde Hij Zichzelf toe aan God. Petrus zegt dat wanneer je ten onrechte lijdt, jij jezelf ook aan God moet toevertrouwen. Jezus is het voorbeeld. Hoe vertrouw je jezelf aan God toe? Door goed te doen, zegt hij in hoofdstuk 4, vers 19. In plaats van terug te slaan, in plaats van het heft in eigen handen te nemen om de rekening te vereffenen, blijf je gewoon doen wat liefdevol is. Je blijft genadig handelen tegenover degene die je vervolgt. Daarmee laat je de zaak in Gods handen. Je vertrouwt je situatie toe aan Gods handen, en Hij krijgt dan de vrijheid om ermee te doen wat Hij wil. Dat is wat wij behoren te doen. Onderwerping aan de wil van God betekent vaak onderwerping aan onrechtvaardig lijden. Maar het is niet zo dat Jezus ons daarin niet is voorgegaan. Dat heeft Hij wel, en dat is het punt dat Petrus maakt. Christus heeft ons dit soort gedrag voorgeleefd, en daarom volgen wij Zijn voorbeeld. Wij volgen, zoals hij in 1 Petrus 2:21 zegt:

‘Zijn voetsporen.’

We zullen de laatste twee verzen van hoofdstuk 2 een andere keer behandelen. Daar staat te veel in dat besproken moet worden.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- 1 Petrus 2:11
- 1 Petrus 1:17
- Hebreëën 11:13-16
- Mattheüs 5:14
- Mattheüs 5:16
- 1 Petrus 2:12
- 1 Petrus 2:11-12
- Galaten 5:17
- 1 Petrus 2:13
- 1 Korinthe 11:16
- 1 Petrus 2:13-14
- Romeinen 13:1-7

- 1 Petrus 2:13-17
- Mattheüs 22:21
- Romeinen 13:1
- 1 Petrus 2:14
- Johannes 19:10
- Johannes 19:11
- Daniël 3:15-18
- Handelingen 4:18
- Handelingen 4:19-20
- Efeze 6:4
- 2 Korinthe 10:13-14
- 2 Korinthe 10:15
- Romeinen 15:20
- Mattheüs 28:18
- Handelingen 5:29
- 1 Petrus 2:15
- Handelingen 17:7
- Handelingen 18:14-15
- Romeinen 6:1
- Romeinen 13:7
- Exodus 21:2-6
- Jakobus 2:5
- 1 Petrus 2:18-25
- 1 Petrus 2:20
- 1 Petrus 2:22
- 1 Petrus 2:23
- Lukas 23:46
- 1 Petrus 4:19

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.